

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Verbo Dei Libri Tres

Helm, Heinrich

Coloniae, 1560

VD16 H 1736

Legem naturae omnes habent. Cap. VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30114

mis, & pax conscientiae in hac vita) omnes excedunt tum
 senes & se docētes, tum inimicos suos vniuersos. Ad istam
 prudentiam iustorum, Ioannes baptista tum factis, tū ver-
 bis incredulos conuertit: Sed & lux vera Christus Iesus *Luc. 1.*
 (dum lumen hoc per abundantiam maliciae obtenebratū,
 & lex ista erat oblitterata in mentibus hominum, & omnes *psal. 13.*
 declinauerunt ab ea, & simul inutiles facti erant, ac non *Eccl. 52.*
 erat amplius qui faceret bonū vsq; ad vnum) in mundum *Rom. 3.*
 venit, & omnem hominem per maliciam excæcatum, rur- *Sap. 3.*
 sus exemplo suo & euangelio illuminauit: Hoc precaba-
 tur qui dixit: Tu illumina lucernam meam: Deus meus il- *psal. 17.*
 lumina tenebras meas. Et iterum: Illumina oculos meos, *psal. 12.*
 ne vnquā obdormiam in morte peccatorū. Et iterum: De- *psal. 66.*
 us misereatur nostri & benedicat nobis: quia pater est mi-
 sericordiarum: & patris est, filios benedictionibus cumu-
 lare. Filius verò, qui splendor est gloriae paternae, & figura *Heb. 1.*
 substantiae eius, illuminet vultum suum super nos, ac in
 eandem imaginem suam nos transformet, à claritate in cla-
 ritate: Vt lux efficiamur in domino, qui tenebrae eramus, *2. Cor. 3.*
 & in lumine illius vt filij lucis ambulemus: Et cognosca- *Eph. 5.*
 mus in terra viam eius. Et spiritus sanctus, qui charitas est,
 bonitas abyssalis & benignus, misereatur nostri, omnia de-
 bita nobis remittendo: & per vias rectas ad cælum dedu- *Matt. 18.*
 cendo. Et iterū: Faciem tuam illumina super seruū tuum, *psal. 118.*
 & doce me praecepta tua. Hoc modo dñs illuminat cæcos,
 etiam illos, qui ignorant se esse cæcos, sed dicunt se videre, *psal. 145.*
 cum per maliciam prorsus sint excæcati. Et iterū: Illustra *Ioan. 9.*
 faciem tuam super seruum tuum: saluum me fac in miseri- *psal. 30.*
 cordia tua, domine non confundar, quoniam inuocaui te.
 Hoc lumē sine delectu bonis & malis lucet & cōmuni- B
 catur. In eo multas veritates vident & cognoscunt etiā te- *Ioan. 3.*
 nebrae ipsae, maximi peccatores: qui tenebras magis amant
 quā lucē: eò q̄ malē agūt, Impij namq; crebrò æternita-
 tem.

tem cogitant, multa rectè reprehendunt, quæ nihilominus ipsi faciunt: rectè item laudant in hominum moribus, quæ ipsi operari & negligunt & nolunt. Et crebrò, in ealuce, homines acrimonia ingenij præditi, eas virtutes videt; (quæuis in tenebris ipsi ambulent & scateant vicijs) quas non vident boni. Hinc est, q̄ crudelissimi tyranni, reges impijssimi, iudices iniquissimi, leges bonas, iustas & sanctas multas sanxerunt, quamuis lucem hanc opere & veritate non compræhenderunt: quæ tamen in tenebris, hoc est, peccatoribus lucet.

C Ex ista lege et lumine, leges Imperatorum optimè ortum habent: Iura item diuersa et plebiscita. Ex eo lumine, prætores rusticorum, iudices terræ, consulares viri, legum humanarū et sacræ scripturæ ignari verissimas leges et sententias deducunt et concludunt.

Falsissimè ergo causantur tenebrarū filij in inferno, dicentes: q̄ lumen iustitiæ non luxit eis, et sol intelligentiæ illis non sit ortus. Luxit illis, sed ipsi rebelles lumini fuerunt, et peccatorum tenebras magis dilexerunt, quàm huius lucis ducatum: Et ideo sicut sine lege Mosis peccauerunt (quamuis sine hac lege naturæ nō essent) sic etiam sine lege Mosis perierunt, et damnati sunt. Non, quòd legis Mosis præuaricatores fuerunt, quam gentes non acceperunt; sed quia legis naturalis transgressores extiterunt: quæ obligat omnem hominem in hunc mundum venientem, omni loco et tempore, ad obseruationem sui. Isto modo Deus voluntatem suam bonam ab initio mundi notam fecit. Et qui hanc legem seruauit aut seruauerunt, eos Deus nunquā deserit aut derelinquit. Nam aut ipse eis quæ fidei et salutis sunt reuelat; aut ad hoc angelos, aut homines sanctos mittit: vt in Cornelio cernere est, et in eunucho potente Candaces reginæ Ethiopiæ.

Sap. 5.

Iob 24.

Ioan. 3.

Rom. 2.

Psal. 147.

Act. 10.

Act. 8.

Verbum